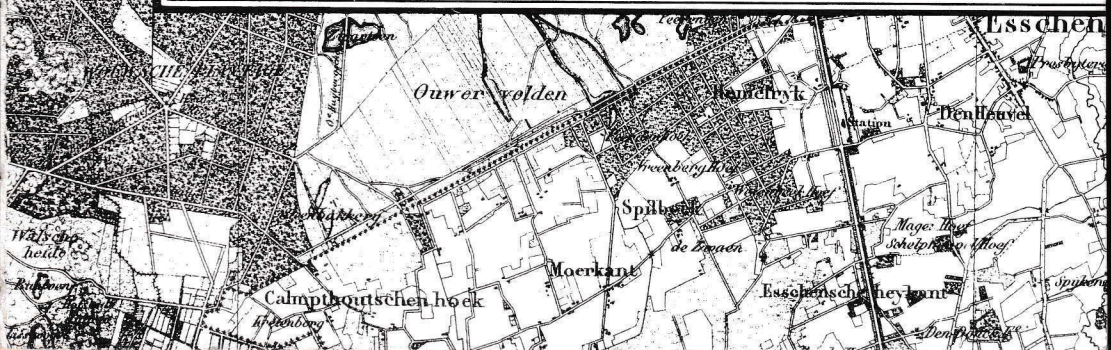

1/2- '93

De Wouwse bierbrouwerijen

I. Voorwoord

Het plan om de historie van de Wouwse bierbrouwerij "De Ster" op papier te zetten lag er al jaren. Er aan beginnen was iets heel anders.

Om een zo'n compleet mogelijk beeld te schetsen, was het bovendien noodzakelijk om tegelijkertijd te onderzoeken of er niet meerdere brouwerijen in de gemeente Wouw hadden gestaan.

Wat in eerste aanleg een vrije beperkte opdracht leek, werd gaandeweg een omvangrijk werk, dat vele dagen onderzoek in het streekarchief vergde.

Toen ik in juli 1992 het eerste contact legde met Guus Siebelink die met zijn gezin het brouwershuis aan de Markt bewoont, kon ik niet vermoeden dat er bijna een jaar intensief werk zou volgen alvorens een boekje over Wouw en zijn brouwersfamilies het licht zou zien.

Zonder de illusie te koesteren dat ik een complete historie op papier heb gezet, meen ik toch de meest interessante historische "Wouwse brouwerspuzzels" opgelost te hebben. En er bleven verschillende vraagstukken over, vragen die mogelijk in de toekomst opgelost worden of waarvoor lezers van dit boekje mij de oplossing aan kunnen dragen.

Het inleidend hoofdstukje over het brouwen van bier was noodzakelijk om sommige termen die elders worden gebruikt te verduidelijken.

Een hoofdstuk is gewijd aan de brouwhistorie in vogelvlucht, een hoofdstuk waarin een overzicht wordt gegeven van alle problemen die brouwers in Wouw ondervonden in de loop van de eeuwen. Mede door een vete tussen het bierbrouwersgilde uit Bergen op Zoom en de Wouwse brouwers, is een schat aan gegevens bewaard gebleven. Van die gegevens heb ik natuurlijk dankbaar gebruik gemaakt bij het samenstellen van dit hoofdstuk.

Bij de indeling in hoofdstukken ben ik uitgegaan van de panden waarin de brouwerijen zich bevonden. Bij mijn studie ontdekte ik dat het gebouw wel bleef voortbestaan maar dat verkoop, vererving, vroegtijdig overlijden van de brouwer en nieuwe huwelijken van zijn weduwe er voor zorgden dat er steeds andere brouwersfamilies kwamen. In eerste instantie werd ik daardoor zelf in verwarring gebracht en was ik de mening toegedaan dat er in Wouw tientallen brouwerijen stonden. Dat bleek achteraf mee te vallen.

Voor de drie kerkdorpen is het jammer om te moeten constateren dat hier geen brouwerijen hebben gestaan met uitzondering van de Wouwse Statie onder Heerle.

Wel zullen er in Heerle en Moerstraten huisbrouwers geweest zijn en menig herbergier zal er zijn eigen bier gemaakt hebben. De enige brouwer die in het boek 'Dese heerlijkheit Moerstraten' wordt genoemd, blijkt achteraf in Wouw zijn brouwerij gehad te hebben.

Ter afsluiting van de gegevens heb ik in een aantal bijlagen belangrijke documenten opgenomen, terwijl aan het eind genealogische fragmenten van brouwersfamilies zijn opgenomen. Het gaat daarbij alleen om het gezin of de periode waarin ze brouwden. Om de omvang van dit boekje te beperken heb ik geen complete genealogieën gepubliceerd.

Verschillende personen waren mij behulpzaam bij de werkzaamheden, ze lazen de teksten door, stonden genealogische gegevens af of vertelden over hun werkzaamheden in brouwerij "De Ster". In de lijst van noten achterin dit boek heb ik aangegeven wie mij behulpzaam was. Daarvoor mijn dank.

Wouw, 4 april 1993

René Hermans.

Deze uitgave werd mede mogelijk
door de financiële steun van de
Drankencentrale "Wouw" B.V.

VAN HET MARQUISAAAT VAN

Kerkhof slikken

Hildernisse en